

Termostankki Oy
Tervamäentie 179
05840 Hyvinkää

Hakemus 3.6.2019

Poikkeuslupa 4572/08.01/2019 VAK-alumiinisäiliön käytöstä bitumin (UN3257) kuljetuksessa

Päätös

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on päättänyt, että yllä mainittu yritys saa kuljettaa nimikkeeseen UN3257 KOHOTETUSSA LÄMPÖTILASSA OLEVA NESTE, N.O.S. (BITUMI) (jäljempänä bitumi) kuuluvaa vaarallista ainetta päätöksessä eritellyillä alumiinista valmistetuilla VAK-kuljetussäiliöllä (jäljempänä alumiinisäiliö) jäljempänä määritellyin ehdoin 31.12.2019 saakka.

Päätös on yksittäistapaus, johon ei myönnetä jatkoaikaa. Päätöksen alaisista kuljetuksista ja uuden kaluston käyttöönotosta tulee toimittaa raportti Tukesille tammikuun 2020 loppuun mennessä.

Poikkeusluvan kohteet

Poikkeusluvan alaisissa kuljetuksissa saa kuljettaa bitumia taulukossa 1 eritellyillä alumiinisäiliöllä kohdassa ”Päätöksen ehdot” määritellyin ehdoin. Bitumin kuljetus muilla kuin päätöksessä eritellyillä alumiinisäiliöillä on kielletty.

Poikkeusluvan kohteet:

Taulukko 1 Poikkeusluvan kohteet

Kohteen numero	Valmistaja	Säiliökoodi	Säiliön valmistusnumero	Tilavuus (L)	Alustan rekisterinumero
6	KAR-Lehtonen Oy	LGBV	KAR-373	32500	WVU-409
7	Eurotank Oy	LGBV	YF-9552	32000	WMK-818
9	KAR-Lehtonen Oy	LGBF	KAR-265	31000	WHH-451

Poikkeukset voimassaolevista määräyksistä

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä (369/2011, jäljempänä LVM:n VAK-tieasetus) liitteen A kohdan 1.6.3.13 siirtymäsäännöksen siirtymäaika on päättynyt 31.12.2014 ja sen mukaisten alumiinisäiliöiden säiliöiden käyttö bitumin kuljetukseen on nykysäädöksissä kielletty. Ajantasaisissa siirtymäsäännöksissä Liikenne- ja viestintäviraston (jäljempänä Traficom) määräyksen Vaarallisten aineiden kuljetus tiellä

(TRAFICOM/82133/03.04.03.00/2019, jäljempänä VAK-määräys) liitteen A kohdassa 1.6.3 ei sallita edellä mainittuja kuljetuksia.

Hakijan tulee noudattaa vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994, jäljempänä VAK-laki) ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Päätöksen perustelut

Tukesilla on hakemuksesta oikeus myöntää yksittäistapauksissa poikkeuslupia pakkausten ja säiliöiden osalta tarpeelliseksi katsomillaan ehdoilla VAK-lain 23a §:n mukaisesti lain nojalla annetuista säännöksistä tai määräyksistä.

Poikkeuksia voidaan myöntää vain, jos poikkeamiseen on erityinen pakottava tarve taikka jos säännösten tai määräysten noudattaminen aiheuttaa huomattavaa haittaa. Poikkeuksen myöntäminen edellyttää lisäksi, että vaadittava turvallisuus voidaan saavuttaa muulla tavoin.

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafifin Helsingissä 9.4.2014 järjestämässä tilaisuudessa (Trafifin, Tukes, SKAL ry, INFRA ry) kuultiin toimialaa vanhojen alumiinisten bitumisäiliöiden käytöstä siirtymäajan umpeutumisesta, ja todettiin, että siirtymäsäännöstä ei tulla jatkamaan. 31.12.2014 jälkeen VAK-määräyksissä ei ole sallittu bitumin kuljetusta alumiinisäiliössä.

Ennen vuotta 2019 ei kuitenkaan ole tullut ilmi tarvetta tällaisen kaluston poikkeusluville, joten Tukes on olettanut, että Suomessa oleva uusi vaatimustenmukainen säiliökanta on riittävä ja terässäiliöt ovat korvanneet vanhat alumiinisäiliöt bitumin kuljetuksessa. Hakemusten mukaan bitumin kuljetukseen soveltuva nykyisen lainsäädännön mukainen kalusto ei riitä Suomessa, koska siirtymäsäännöksen siirtymäaika ei ole riittänyt kaluston uusintaan erinäisten hakemuksissa yksilöityjen seikkojen takia.

Tukesiin saapuneiden hakemusten ja hakemuskäsittelyn taustatyössä saadun tiedon perusteella on ilmeistä, että kuljetuksissa on edelleen tukeuduttu merkittävässä määrin alumiinisäiliökalustoon. Tästä syystä poikkeuslupahakemuksen ratkaisulla on valtakunnallisesti merkittävä vaikutus asfaltointityön kolmansiin osapuoliin (aineen toimituksista riippuvaiset toimijat), jotka eivät mahdollisesti ole olleet riittävän tietoisia käytössä olevan vaatimustenmukaisen kaluston riittävydestä vuodelle 2019 sovituihin kuljetuksiin.

Tukes on päättänyt myöntää poikkeusluvut ainoastaan hakijoille, jotka ovat voineet esittää osoituksen uuden lainsäädännön mukaisen terässäiliön tilauksista. Poikkeuslupan myötä nopeutetaan säiliökalustotilanteen korjautumista. Tämän myötä Suomessa oleva säiliökanta uudistuu ja tällä hetkellä oleva vajaus korjautuu siinä määrin, että kuljetukset voidaan tehdä lainsäädännön mukaisesti. Tällöin erityisesti lainsäädännön mukaisesti toimivat saavat parempia toimintaedellytyksiä alalla. Tilanne edellyttää myös VAK-tievalvontaviranomaisten valvontatoimien kohdentamista lainsäädännönvastaisiin bitumikuljetuksiin.

Poikkeuslupien myöntämättä jättämisellä olisi ilmeisen suuret haitat erityisesti muille alan toimijoille, jotka ovat riippuvaisia bitumin toimituksista.

Tukes perustelee päätöstä edellä mainittujen seikkojen ohella seuraavasti:

1. Poikkeuslupa on voimassa ainoastaan päätöksessä eritellyillä VAK-kuljetussäiliöillä hakijan suorittamissa kuljetuksissa.
2. Hakija on osoittanut jokaista poikkeusluvan kohteena olevaa alumiinisäiliötä kohti yhden korvaavan uuden lainsäädännön mukaisen terässäiliön tilausvahvistuksen toimitusaikoiheen.
3. Poikkeuslupa on voimassa korkeintaan 31.12.2019 saakka riippumatta siitä milloin korvaava kalusto saadaan käyttöön, sillä päätöksen voimassaolon harkinnassa on tarkasteltu Suomen koko säiliökantaa ja sen vajauksesta valtakunnallisesti aiheutuvaa huomattavaa haittaa erityisesti kolmansille osapuolille.
4. Poikkeusluvan myötä alalla on jatkoaikaa varustautua seuraavaan asfaltointikauteen ja korjata kalustotilannetta. Vuonna 2020 alalla käytössä oleva vaatimustenmukainen säiliökanta on suurempi ja jäljelle jäävä vajaus tulee täyttää ilman poikkeuslupaa. Tukes katsoo, että alan toimijat ehtivät järjestämään kesäkauteen 2020 tarvittavan korvaavan kaluston.
5. Tarkastuspöytäkirjojen mukaan päätöksessä eritellyt säiliöt ovat läpäisseet VAK-määräaikaistarkastuksen. Lisäksi säiliöille tehdään vuosittain öljyalalla käytössä oleva turvatarkastus, jossa koko säiliöajoneuvolle tehdään kokonaisvaltainen tarkastus.
6. Kuljetettava aine, bitumi, on kuljetusvaarallisuusluokkaan 9 kuuluva aine, jonka varsinainen vaaratekijä on korkea lämpötila. Säiliön rikkoutuessa aineen lämpötila laskee ja se jähmettyy suhteellisen nopeasti eikä valu laajalti ympäristöön. Aineen jäähtyneet jäämät eivät ole vaarallisia. Bitumi muuttui VAK-lain alaiseksi vuonna 1997.
7. Tukesilla ei ole tiedossa onnettomuuksia, jotka ovat aiheutuneet bitumisäiliön rikkoutumisesta tavanomaisessa kuljetustilanteessa.
8. Alumiinisäiliöiden siirtymäaika on ollut Suomessa poikkeuksellisen pitkä ja kansainvälisen ADR 2003 -sopimuksen siirtymäaika päättyi jo 31.12.2006, joten on perusteltua rajata poikkeusluvan määräaikaisuus suhteellisen lyhyeksi.
9. Tukes katsoo, että kyseessä VAK-lain 23a §:n tarkoittama yksittäistapaus, mikäli luvan voimassaoloa rajataan riittävästi, ja tästä syystä poikkeuslupaan ei myönnetä jatkoaikaa.

Bitumin kuljetuspoikkeuslupien myöntämisestä julkaistaan tieto Tukesin verkkosivuilla www.tukes.fi/vak. Aiheesta myös tiedotetaan myöhempänä ajankohtana, sillä alalle haetut ja nyt myönnettävät poikkeusluvut ovat poikkeuksellinen tapaus laajuudessaan. Tukes katsoo, että tiedottaminen ja valvonnan kohdentaminen on ilmeisen tarpeellista alalla vallitsevan tilanteen selkeyttämiseksi.

Päätöksen ehdot

Tämä päätös on voimassa seuraavin ehdoin:

Säiliö

1. Bitumin kuljetus on sallittu ainoastaan päätöksessä eritellyillä alumiinisäiliöillä.
2. Säiliöillä tulee olla voimassa oleva VAK-määräaikaistarkastus.
3. Säiliöillä ja ajoneuvojen tulee olla turvatarkastettu vuosittain.
4. Rahtikirjassa tulee olla maininta "Tukesin poikkeusluvan [päätöksen numero] alainen vaarallisten aineiden kuljetus".
5. Rahtikirjan liitteenä on oltava kopio tästä päätöksestä.
6. Päätöksen liitteenä olevia hakemusdokumentteja ei tarvitse liittää kuljetusdokumentteihin siltä osin kuin niiden katsotaan kuuluvan liike- ja ammattisalaisuuden piiriin (JulKL 24 §, 20 kohta).

Yleiset ehdot

7. Kuljetuksilla tulee olla nimetyt VAK-turvallisuusneuvonantajat (TNA) riippumatta siitä mitä laeilla ja asetuksilla muualla säädetään. Lisätietoa TNA-tutkinnosta ja nimeämisestä saa Traficomista.
8. Kuljetusajoneuvon kuljettajalla tulee olla soveltuvan ADR-ajoluvan lisäksi tiedostava koulutus päätöksen mukaisiin kuljetuksiin ja aineen käsittelyyn.
9. Kuljetukseen sovelletaan muuten mitä VAK-laissa ja sen nojalla on säädetty ja määrätty.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa enintään 31.12.2019 saakka.

Sovelletut säännökset ja määräykset

Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta 719/1994 23a §
 Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien määräys Vaarallisten aineiden kuljetus tiellä (TRAFICOM/82133/03.04.03.00/2019), liite A, osa 1, kohta 1.6.3
 Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä (369/2011, jäljempänä LVM VAK-tieasetus) liitteen A kohta 1.6.3.13 (kumottu)

Lisätietoja antaa

Ylitarkastaja Simo Lehmusmies, Ammattilaistuotteet -ryhmä

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa asiakirjan viimeisen sivun allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Liitteet	Hakemus liitteineen (LIITE 1-4) Valitusosoitus
Jakelu	Hakija Päätöksen tietojen julkaisu: www.tukes.fi/vak
Tiedoksi	LVM Traficom

